

Cristina Cergan

Cristina Radu

Iris Tănăsescu

Fișe de lectură , și redactare ,

Fișe de lucru pentru dezvoltarea
competențelor de receptare
și redactare a textelor scrise
de diverse tipuri

Auxiliar pentru opționalul
Lectura și abilitățile de viață

clasa a VI-a

Ediția a III-a

Editura Paralela 45

Lucrarea este realizată în conformitate cu Programa școlară de *Limba și literatura română*, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017, și cu Programa pentru cursul opțional *Lectura și abilitățile de viață*, aprobată prin O.M.E.C.T.S. nr. 3961/03.05.2012.

Acest auxiliar didactic este avizat pentru utilizarea în unitățile de învățământ prin O.M.E.N. nr. 4696/02.08.2019.

Director de producție editorială: Ionuț Burcioiu

Redactare: Ionuț Burcioiu

Tehnoredactare: Cezar Băjenaru

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Mirona Pintilie

Surse foto interior: www.shutterstock.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CERGAN, CRISTINA

Fișe de lectură și redactare : fișe de lucru pentru dezvoltarea competențelor de receptare și redactare a textelor scrise de diverse tipuri : auxiliar pentru opționalul Lectura și abilitățile de viață : clasa a VI-a / Cristina Cergan, Cristina Radu, Iris Tănăsescu. – Ed. a 3-a. – Pitești : Paralela 45, 2025
ISBN 978-973-47-4349-0

I. Radu, Cristina

II. Tănăsescu, Iris

82.09

37

Copyright © Editura Paralela 45, 2025

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

Argument

Prezentul auxiliar didactic vizează în principal dezvoltarea a trei dintre competențele generale prezente în Programa de Limba și Literatura română pentru clasele a V-a – a VIII-a, și anume: **Receptarea textului scris de diverse tipuri** (competența generală nr. 2), **Redactarea textului scris de diverse tipuri** (competența generală nr. 3) și **Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional** (competența generală nr. 5).

Astfel, lucrarea de față se dorește a fi un instrument de lucru util atât elevilor, cât și profesorilor în trei direcții ale activității școlare:

- dezvoltarea competențelor de lectură și de redactare, în vederea pregătirii temeinice pentru examenul de Evaluare Națională, dar și pentru comunicarea cotidiană, în contextul în care se observă lipsa interesului pentru text, pentru lectură și pentru comunicare literară.
- de asemenea, se adresează celor care au ales cursul opțional „Lectura și abilitățile de viață”, avizat de Ministerul Educației.
- nu în ultimul rând, vizează pregătirea elevilor capabili de performanță în vederea participării la concursurile și la olimpiadele școlare, experiențe formatoare ce generează încredere în sine și bucuria reușitei.

Categoriile de performanță vizate de itemii fișelor sunt: dezvoltarea abilităților de *extragere a informațiilor explicit formulate, formularea unor concluzii directe, interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor, examinarea și evaluarea conținutului, a limbajului și a elementelor textuale, formularea unor puncte de vedere, producerea unor mesaje care să redea atitudini*, conform cadrelor europene de referință în ceea ce privește competența de lectură în limba maternă.

Partea a doua conține patru teste finale: „Lumea magică a artei”, „Modele existențiale”, „Copilăria și adolescența” și „Timpul”, teme abordate și în cadrul fișelor de lucru, rolul acestor teste fiind evaluarea modului în care elevii au reușit să-și dezvolte competențele vizate.

În partea a treia se regăsesc sugestii de rezolvare pentru cinci dintre fișele de lucru, care oferă modele de redactare a răspunsurilor, fiind concludente pentru toate tipurile de itemi.

Punctele tari ale acestui auxiliar didactic sunt: **noutatea** domeniului abordat, **versatilitatea**, acesta vizând trei domenii de activitate (orele de limba și literatura română, orele de opțional „Lectura și abilitățile de viață”, pregătirea elevilor capabili de performanță), **cultivarea gustului pentru lectură**, astfel încât fragmentele literare, atent alese, constituie adevărate invitații la lectura integrală a operelor din care au fost selectate.

Autoarele doresc succes tuturor elevilor care învață limba și literatura română și speră ca, prin acest auxiliar, lectura să devină o pasiune!

La început de drum

► Înainte de a începe să rezolvi fișele, amintește-ți:

1.	Să citești cu mare atenție textele propuse;	☐
2.	Să fii atent/ă la cât mai multe detalii și să revii pe text ori de câte ori e nevoie;	☐
3.	Să citești cu atenție toate variantele de răspuns;	☐
4.	Să respecti tiparul textual solicitat și trăsăturile acestuia;	☐
5.	Să ții cont de adecvarea conținutului la contextul dat;	☐
6.	Că ideile trebuie să fie logice, clare;	☐
7.	Să dai frâu liber imaginației;	☐
8.	Să faci conexiuni cu alte opere citite sau cu diferite experiențe personale;	☐
9.	Să recitești rezolvarea pentru a verifica exprimarea, ortografia și punctuația;	☐
10.	Așezarea în pagină este și ea importantă!	☐

I. TEXT/FRAGMENT DE TEXT LITERAR

Vulpea tăcu și se uită la micul prinț.

— Te rog... împlânzește-mă, zise apoi.

— Bucuros aș vrea, răspunse micul prinț, numai că nu prea am timp. Am de căutat prieteni și o mulțime de lucruri de cunoscut.

— Nu cunoaștem decât ceea ce împlânzim, zise vulpea. Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Cumpără lucruri de-a gata, de la neguțători. Cum însă nu există neguțători de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei cu adevărat să ai un prieten, împlânzește-mă!

— Ce trebuie să fac? zise micul prinț.

— Trebuie să ai foarte multă răbdare, răspunse vulpea. La început, te vei așeza ceva mai departe de mine, uite-așa, în iarbă. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei zice nimic. Graiul e izvor de neînțelegeri. Însă vei putea, pe zi ce trece, să te așezi din ce în ce mai aproape de mine...

A doua zi, micul prinț veni din nou.

— Ar fi fost mai bine dacă veneai și astăzi la aceeași oră, zise vulpea. Dacă tu, de pildă, vii la ora patru după-amiaza, eu încă de la ora trei voi începe să fiu fericită. Și cu cât va trece timpul, cu-atât mai fericită mă voi simți. La ora patru, mă va cuprinde un frământ și o neliniște: voi descoperi cât prețuiește fericirea! Dar dacă vii la voia întâmplării, niciodată nu vei ști la care ceas să-mi împodobesc sufletul. Ne trebuie rituri*.

— Ce-i acela rit? zise micul prinț.

— E încă un lucru de mult dat uitării, zise vulpea. E ceea ce face ca o zi să se deosebească de celelalte zile, o oră, de celelalte ore. De pildă, vânătorii mei au un rit. Se duc să joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunată! Mă plimb și eu atunci, până la vie. Dacă vânătorii s-ar duce la joc la voia întâmplării, toate zilele ar fi la fel, iar eu n-aș mai avea niciodată vacanță.

Și-așa micul prinț împlânzi vulpea.

Antoine de Saint-Exupéry, *Micul prinț* – fragment

*rit, rituri = ritual, rânduială, tipic.

1. Vulpea spune că oamenii nu mai au prieteni pentru că:

A	merg la vânătoare.
B	nu știu să împlânzească animalele.
C	nu mai au timp să cunoască nimic și cumpără lucruri de-a gata.
D	nu mai au rituri.

2. Ce crezi că ar însemna ca vânătorii să se ducă la joc la voia întâmplării?

A	Ca vânătorii să nu știe să joace cu fetele din sat.
B	Ca vânătorii să se ducă la joc fără să vrea.
C	Ca vânătorii să se ducă joia la joc.
D	Ca vânătorii să se ducă la joc în orice zi a săptămânii.

3. Așază în succesiunea corectă secvențele care constituie acțiunea acestui fragment de text literar.

	Vulpea îl roagă pe micul prinț să o îmblânzească.
	Vulpea îl învață pe micul prinț cum să o îmblânzească.
	Micul prinț crede că nu are timp să îmblânzească vulpea.
	Micul prinț află care este rostul ritului.
	Personajul principal află de ce nu mai au oamenii prieteni.

4. Prezintă semnificația secvenței: „Graiul e izvor de neînțelegeri.”

.....

.....

.....

5. Care dintre afirmațiile despre vulpe enumerate mai jos îți place?
Motivează-ți alegerea într-un enunț.

A	Vulpea este un personaj înțelept care-l învață pe micul prinț ce înseamnă prietenia adevărată.
B	Vulpea este un personaj care simbolizează șiretenia.
C	Vulpea este un mamifer omnivor, de dimensiune mică spre medie, încadrat sistematic în familia Canidae, alături de lup, câine, șacal, enot etc.
D	În Londra trăiesc mai mult de 10 000 de vulpi și majoritatea locuitorilor sunt încântați de acest lucru.

.....

.....

.....

II. TEXT/FRAGMENT DE TEXT NONLITERAR

Am așteptat adaptarea cinematografică a *Micului prinț* (2015, r. Mark Osborne) cu entuziasm, gândindu-mă cât de mult m-a impresionat în primii ani de școală povestea băiețelului care trăia pe un asteroid. Tot atunci mi s-au întipărit în minte și cuvintele vulpii filozoafe: „Nu poți vedea limpede decât cu inima, esențialul este invizibil pentru ochi”. Ca și această frază, tot textul scris de Antoine de Saint-Exupéry este cu tâlc și cere o foarte mare doză de imaginație pentru înțelegerea lui. Sigur, tendința este să credem că se adresează numai copiilor, dar chiar autorul ne spune că este și pentru adulții care au fost la un moment dat copii. Cert este că cititorul, fie el mic sau mare, ajunge într-atât de sensibilizat de rândurile cărții, încât, în timp, dezvoltă o adevărată relație personală cu personajul principal.

Am avut, prin urmare, asemenea celorlalți cititori, mari așteptări de la film. Am sperat ca el să nu denatureze povestea și să reușească să-i păstreze sensibilitatea și tâlcul. Ideea desenului animat mi s-a părut o opțiune bună și prietenoasă pentru cei mici. Este o provocare dificilă să adaptezi vizual un text care ne spune subtil să nu privim cu ochii, ci cu sufletul.

Filmul începe foarte frumos, cu povestea originală redată într-un mod extrem de poetic. Regizorul a folosit o tehnică ingenioasă (numită *stop-motion animation*) pentru însuflețirea desenelor originale ale autorului, dând senzația punerii în scenă a unui spectacol de teatru de păpuși. Totul, de la personaje până la decoruri, a fost creat și animat manual. Rezultatul este magic.

La un moment dat, privitorul este luat din lumea *micului prinț* și introdus într-o altă poveste, care pare a fi mult mai aproape de timpurile noastre, poate și pentru că este redată prin tehnica mai des întâlnită a animației digitale (pe care o regăsim în majoritatea producțiilor Disney și Pixar). Această poveste se construiește în jurul prieteniei dintre o fetiță mult prea serioasă pentru vârsta ei și un aviator excentric. Lumea în care ei trăiesc pare să fie portretizarea unui viitor sumbru al lumii în care trăim noi, un viitor al muncii robotice, unde imaginația și emoțiile nu își au locul. Aviatorul reușește să o extragă pe fetiță din această lume, strecurându-i sub nas pagini din povestea *micului prinț*, care se dovedește a fi de fapt aventura vieții lui. [...]

Eu sunt de părere că este un film puțin complicat pentru copiii mici. Poate, prin personajul Fetiței (8-9 ani), regizorul a încercat chiar să sugereze vârsta copiilor care ar putea înțelege creația sa. Cu toate că dialogul nu este dificil, scenele se întrepătrund, iar acțiunea se desfășoară pe mai multe planuri, făcând greu de urmărit firul narativ. De asemenea, unele imagini pot avea un impact puternic emoțional: unele personaje au o aură negativă prea pronunțată (cum ar fi juriul de la Academia Werth și bancherul), iar unele secvențe sunt destul de înfricoșătoare (momentul în care fetița este supusă unui tratament de educare în orașul-planetă). Sunt și momente greu de înțeles și de explicat, asemenea celor din carte, cum ar fi momentul în care micul prinț, dorind să ajungă înapoi pe planeta lui, se lasă mușcat de șarpe.

Poate *Micul prinț* nu ar fi trebuit să ia numele cărții. El nu este o adaptare fidelă, ci o încercare de a readuce în atenția publicului ideea poveștii lui Antoine de Saint-Exupéry. Unele personaje, printre care șarpele, trandafirul, locuitorii celorlalte planete, au fost insuficient valorizate. Le sugerez părinților și copiilor (mai mari) să nu se mulțumească doar cu filmul, ci să vadă cât de bogată este, spre deosebire de el, cartea.

Vouă cum vi s-a părut?

Cronică: *Micul prinț* (2015), film de animație

Cristina Adam Toma, 7 decembrie 2015

<https://roatamare.com/2015/12/07/cronica-micul-print-film-de-animatie-pentru-copii/>

FIȘA 1

1. Extrage, din text, un fragment de aproximativ 25 de cuvinte din care să reiasă că acest articol este cronica unui film.

---

2. Este vreo diferență între cartea lui Antoine de Saint-Exupéry și film, în ceea ce privește subiectul?

---

3. Transcrie, din fragmentele selectate, două îmbinări de cuvinte care să fie specifice domeniului cinematografiei.

---

4. Care este atitudinea autoarei în ceea ce privește cartea de la care a plecat filmul? Identifică, în primul paragraf, un verb care să exprime această atitudine.

---

5. Cronica unui film trebuie să prezinte aspectele pozitive, dar și pe cele negative ale acestuia. Transcrie patru cuvinte care surprind calități ale filmului.

---

6. Care ți se pare cel mai nereușit aspect al filmului, dintre cele expuse de autoarea articolului?

---

7. Crezi că acest articol are caracter nonficțional? Prezintă două argumente care să susțină răspunsul tău.

---

8. Oare de ce autoarea nu ne spune clar dacă i-a plăcut sau nu i-a plăcut filmul? Fă legătura și cu întrebarea de la finalul textului.

---

9. Ce personaj ți-ar fi plăcut să interpretezi în filmul prezentat? Motivează!

---

3. Realizează o statistică a artiștilor din clasa ta, în funcție de rezultatele chestionarului aplicat de tine. Desenează apoi „copacul artelor” ce reprezintă clasa ta, folosind simboluri grafice pentru fiecare artă.

	număr	procent
Scriitori		
Muzicieni		
Pictori		
Sculptori		
Dansatori		
Arhitecți		
Actori		

- Rezolvă cu atenție exercițiile, iar apoi completează grila la rubrica de autoevaluare.

Grilă de evaluare/autoevaluare

Repere	Autoevaluare	Evaluare externă (coleg/profesor/părinte)	Total (media aritmetică a celor două punctaje)
Adecvarea conținutului la cerință 25 p./15 p./10 p./0 p.			
Originalitate (rezolvare interesantă, creativă) 30 p./20 p./10 p./0 p.			
Coerență (ideile se leagă clar și logic) 15 p./10 p./5 p./0 p.			
Corectitudine (vocabular, exprimare, ortografie, punctuație) 20 p./10 p./5 p./0 p.			
Oficiu 10 p.			

FIȘA 1

I. TEXT/FRAGMENT DE TEXT LITERAR

1. C
2. D
- 3.

1	Vulpea îl roagă pe micul prinț să o îmblânzească.
4	Vulpea îl învață pe micul prinț cum să o îmblânzească.
2	Micul prinț crede că nu are timp să îmblânzească vulpea.
5	Micul prinț află care este rostul ritului.
3	Personajul principal află de ce nu mai au oamenii prieteni.

4. Replica „Graiul e izvor de neînțelegeri.” sugerează faptul că, adesea, oamenii își ascund prin vorbe adevăratele gânduri și intenții. Vorbele sunt folosite de multe ori pentru a minți, pentru a înșela cu intenție sau, uneori, pot fi și greșit interpretate.

5. Afirmatia pe care am ales-o este afirmația A: „Vulpea este un personaj înțelept care-l învață pe micul prinț ce înseamnă prietenia adevărată.” Am ales această afirmație fiindcă mi se pare că surprinde rolul pe care îl are vulpea în fragmentul selectat și pentru că mi-au plăcut sfaturile date de vulpe.

6. „Mă va cuprinde un frământ și o neliniște. Voi descoperi cât prețuiește fericirea.”

7. „Se duc să joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunată! Mă plimb și eu atunci, până la vie.”

8. Chiar dacă nu conștientizăm acest lucru, de fapt, în viața noastră există multe *rituri*, așa cum sunt ele explicate de vulpe. De exemplu, eu am un rit pentru ziua de duminică: mă trezesc la ora 9.00, mă pregătesc și merg la biserica din cartierul meu. Fac aceste activități în aproape fiecare duminică din an (cu foarte puține excepții), astfel încât pot considera că a devenit un rit al meu.

9. Mesajul transmis de fragmentul prezentat este unul profund și se referă la faptul că, adesea, oamenii uită de lucrurile esențiale din viață, preocupați fiind de problemele cotidiene.

10. Sunt de aceeași părere cu vulpea, care-i spune băiețelului că prietenia necesită multă răbdare. Aproximarea dintre doi oameni, dacă este reală, nu se poate realiza peste noapte, ci în timp, trecând prin experiențe diverse împreună. Trebuie să ai răbdare nu doar cu celălalt, ci și cu tine însuși, să-ți înțelegi reacțiile, stările, pentru a putea să le armonizezi cu ale prietenului tău.

În plus, pentru a cunoaște și înțelege pe cineva, trebuie să ai răbdare, fiindcă etichetele puse rapid de cele mai multe ori nu sunt corecte. O prietenie autentică implică timp, trăiri comune, experiențe și, din păcate, așa cum spune și vulpea, în zilele noastre, în epoca vitezei, nimeni nu mai are răbdare.

Sugestii de rezolvare

II. TEXT/FRAGMENT DE TEXT NONLITERAR

1. „Am așteptat adaptarea cinematografică a *Micului prinț* cu entuziasm, gândindu-mă cât de mult m-a impresionat în primii ani de școală povestea băiețelului care trăia pe un asteroid.”
2. Așa cum rezultă din text, între carte și film există diferențe și în ceea ce privește subiectul: „nu este o adaptare fidelă”. Filmul începe cu povestea originală, dar apoi e construită o altă poveste care are drept personaje principale o fetiță și un aviator excentric.
3. „o tehnică ingenioasă (numită *stop-motion animation*)”, „animație digitală”.
4. Autoarei cronicii i-a plăcut foarte mult cartea *Micul prinț*, fapt indicat din primul paragraf prin utilizarea verbului „m-a impresionat”.
5. „foarte frumos”, „extrem de poetic”, „ingenioasă”, „magic”.
6. Cel mai nereușit aspect al filmului mi se pare acela că scenele se întrepătrund, acțiunea desfășurându-se pe mai multe planuri, ceea ce face ca firul narativ să fie greu de urmărit.
7. Articolul este unul nonfictiional deoarece se referă la un element al realității: filmul *Micul prinț*, apărut în 2015. Autoarea articolului nu își folosește imaginația, ci își spune părerea despre calitățile și defectele filmului respectiv.
8. Autoarea vrea să lase libertatea celor care vor vedea filmul să-și construiască propria opinie despre film. Ea își exprimă părerile, dar acestea nu au valoare de adevăruri absolute.
9. În filmul prezentat, eu mi-aș fi dorit să fiu aviatorul excentric, deoarece mi se pare un personaj foarte interesant, cu multă experiență și, în plus, îmi place foarte mult să zbor.
10. Consider că autoarea are dreptate atunci când îi îndeamnă pe părinți să nu se limiteze doar la a viziona filmul, ci să citească neapărat și cartea. Oricât de bine realizat ar fi un film, cartea are cu siguranță deschideri mult mai multe, mult mai profunde. Filmul nu poate surprinde toate detaliile, toate nuanțele, toate sugestiile dintr-o carte. În plus, filmul îngreădește, oarecum, imaginația, fiindcă îți arată perspectiva regizorului, scenaristului, în timp ce lectura unei cărți dă frâu liber imaginației fiecărui cititor.

Așadar, citiți și cărțile care au stat la baza unor filme celebre pentru a avea astfel o viziune completă asupra subiectului respectiv!

III. TEXT MULTIMODAL

1. Numele proiectului „Performanțe crescute pentru elevii din învățământul preuniversitar” sugerează scopul acestui proiect, și anume ridicarea nivelului de calitate în învățământul preuniversitar.
2. Trei instituții partenere în proiect: Guvernul României, Ministerul Educației Naționale, Inspectoratul Școlar al Județului Alba.

3. Accesând butoanele disponibile putem afla: povestea despre Micul prinț (*povestea Micul prinț*), detalii despre proiect (*despre proiect*), impresiile celor implicați în derularea proiectului (*impresii*), răspunsuri la cele mai frecvente întrebări în legătură cu proiectul (*întrebări frecvente*).

4. Această pagină web reprezintă un text multimodal deoarece la construirea mesajului pe care îl transmite contribuie mai multe coduri de comunicare: textul scris, imaginile, culorile, fonturi diferite, sigle, simboluri etc. Toate acestea se completează pentru a oferi informații complete și atractive utilizatorului acestui site.

5. Imaginile și textul sunt complementare, susținând același mesaj. Textul este un citat din opera *Micul prinț*, mai exact replica vulpii către băiat. Imaginile fac și ele trimitere la aceeași operă, redând un băiețel care stă pe un asteroid. Astfel, atât textul, cât și imaginile îl duc pe utilizatorul site-ului cu gândul către această opera deosebită, sugerând valorile promovate de ea: inocența copilăriei, autenticitatea sentimentelor umane.

FIȘA 4

I. TEXT/FRAGMENT DE TEXT LITERAR

1.

4	Arahne înfățișează pe pânza sa câteva aspecte din viața zeilor.
2	Zeița ia chipul unei bătrâne gârbovite.
1	Arahne o provoacă pe Athena la o întrecere.
6	Athena o transformă pe Arahne în păianjen.
5	Athena rupe pânza țesută de Arahne și o lovește cu suveica.
3	Zeița acceptă provocarea.

2. Arahne se considera cea mai bună la arta țesutului.

I. „se mândrea că nu are egal pe lume în arta țesutului”

II. „sigură pe talentul ei”

3. B

4. Cred că Arahne ar fi trebuit să renunțe la întrecere. Dacă ar fi fost vorba despre o muritoare asemenea ei, atunci o întrecere ar fi fost normală, dar cu o zeiță este foarte greu să concurezi, deoarece aceasta avea puteri supranaturale.

5. Athena era foarte mânioasă pentru că:

I. Și-a dat seama că, într-adevăr, Arahne era foarte talentată.

II. Din pânza fetei se vedea disprețul acesteia față de zei.

Cuprins

Argument	4
Fișa 1	6
Fișa 2	13
Fișa 3	20
Fișa 4	27
Fișa 5	34
Fișa 6	43
Fișa 7	51
Fișa 8	61
Fișa 9	69
Fișa 10	76
Fișa 11	83
Fișa 12	90
Fișa 13	98
Fișa 14	105
Testul final 1	112
Testul final 2	114
Testul final 3	116
Testul final 4	118
Sugestii de rezolvare	121

